

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж к 35/2016
05.04.2016. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић-Дичић, председника већа, Биљане Синановић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у поступку утврђивања повреде права на суђење у разумном року предлагача Д.У., чији је пуномоћник адвокат В.Г., одлучујући о жалби предлагача, изјављеној против решења Вишег суда у Београду Р4 к број 65/15 од 12.01.2016. године, у седници већа одржаној дана 05. априла 2016. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ жалба предлагача Д.У. и **ПРЕИНАЧУЈЕ** решење Вишег суда у Београду Р4 к број 65/15 од 12.01.2016. године, тако што се утврђује да је предлагачу Д.У. повређено право на суђење у разумном року у поступку пред Другим основним судом у Београду у предмету К. број 526/14 (сада К. број 706/15).

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ Република Србија да предлагачу Д.У. на име трошкова поступка плати износ од укупно 42.390,00 динара у року од 15 дана од дана пријема овог решења.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду Р4 к број 65/15 од 12.01.2016. године, одбијен је као неоснован захтев за заштиту права на суђење у разумном року у предмету Другог основног суда у Београду К. број 526/14 (сада К. број 706/15) предлагача Д.У., чији је пуномоћник адвокат В.Г..

Против овог решења, жалбу је изјавио предлагач Д.У., не наводећи законски основ, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијана решења и утврди да је у поступку Другог основног суда у Београду К. број 706/2015 повређено право предлагача на суђење у разумном року, те да му досуди трошкове поступка или да побијано решење укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Одлучујући о изјављеној жалби предлагача, на основу члана 8б став 3. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", број 116/08 ... 101/13), Врховни касациони суд је одржао седницу већа, на којој је испитао побијано

решење, применом члана 386. у вези са чланом 402. Закона о парничном поступку у вези члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, на чију примену упућује члан 8в Закона о уређењу судова, па је нашао:

Жалба је основана.

Према члану 32. став 1. Устава Републике Србије свако има право да независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року јавно расправи и одлучи о његовим правима.

Према члану 8в. Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова, на поступак за заштиту права на суђење у разумном року сходно се примењују одредбе Закона о ванпарничном поступку, а Закон о ванпарничном поступку у члану 30. став 2. прописује сходну примену Закона о парничном поступку, у оним областима које нису регулисане тим законом.

Члан 14. Законика о кривичном поступку прописује да је суд дужан да кривични поступак спроведе без одуговлачења и да онемогући сваку злоупотребу права усмерену на одуговлачење поступка.

Трајање кривичног поступка и појам разумног трајања судског поступка је релативна категорија која зависи од низа чинилаца које је потребно ценити у сваком појединачном случају, а пре свега од сложености чињеничних и правних питања у конкретном предмету, понашања подносиоца захтева као странке у поступку, поступања надлежних судова који воде поступак и природе захтева односно значаја права за подносиоца захтева.

Према стању у списима, кривични поступак у предмету Другог основног суда у Београду К. број 526/14 (сада К.број 706/15) започео је дана 05.12.2006. године, подношењем захтева за спровођење истраге Трећег ОЈТ Трећем општинском суду у Београду против окривљеног Г.Д. због кривичног дела тешког дела против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези са чланом 289. став 3. у вези става 1. КЗ. Након годину и по дана, решењем Ки. Број 1810/06 истражни судија Трећег општинског суда у Београду дана 03.03.2008. године обуставља истрагу против окривљеног због наведеног кривичног дела, због одустанка државног тужиоца од даљег кривичног гоњења, а поднеском од 17.03.2008. године обавештава оштећене С.Л., Д.У., Г.Л. и Р.Т. да у смислу одредбе члана 61. став 2. ЗКП могу преузети кривично гоњење против окривљеног у року од 8 дана од дана пријема обавештења.

Дана 03.04.2008. године оштећени као тужилац Д.У. поднео је Трећем општинском суду у Београду оптужницу против окривљеног Г.Д., због кривичног дела тешког дела против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези са чланом 289. став 3. у вези става 1. КЗ, а први главни претрес заказан је након пет месеци – за 29.09.2008. године, али није одржан због недоласка сведока В.А.. Следећи главни претрес заказан је за 05.12.2008. године, али такође није одржан због недоласка сведока – оштећене С.Л.. До краја 2009. године заказана су свега четири главна претреса, од којих су три одржана и то претреси заказани за 10.03.2009. године, 05.05.2009. године и 23.11.2009. године,

док претрес заказан за 30.06.2009. године није одржан због недоласка пуномоћника оштећеног, те сведока В.А. и И.Г., као и вештака М.В.. У 2010. години, заказана су свега два главна претреса, и то дана 15.06.2010. године, након ургенције пуномоћника оштећеног као тужиоца – адвоката В.Г., који је одржан, и дана 15.10.2010. године, на ком је донето решење о обустави кривичног поступка против окривљеног због одустанка приватног тужиоца од даљег кривичног гоњења (због недоласка оштећеног као тужиоца на главни претрес), које решење је укинато одлуком Апелационог суда у Београду Кж2 број 4667/10 од 14.12.2010. године а предмет враћен првостепеном суду на даље поступање. У току 2011. године, заказана су свега два главна претреса, и то за 07.07.2011. године и 25.10.2011. године, од којих ниједан није одржан, и то због недоласка судског вештака И.Б. и недоласка пуномоћника оштећеног као тужиоца – адвоката В.Г.. У току 2012. године, заказана су четири главна претреса, од којих је само један одржан, дана 27.01.2012. године, док три нису одржана (15.05.2012. године и 19.07.2012. године (јер спис није враћен суду са допуне медицинског вештачења) и 09.11.2012. године, на ком су странке обавештене да је предмет додељен судији који је враћен на судијску функцију, због чега ће следећи главни претрес бити накнадно заказан, писменим путем. Следећи главни претрес заказан је након више од годину дана, за 26.12.2013. године, на ком је констатовано да су предмети спаковани због нове судске мреже и да ће следећи претрес бити заказан писменим путем. У 2014. години, заказана су само три главна претреса, и то за 23.04.2014. године, те за 03.10.2014. године и 11.12.2014. године, који нису одржани због штрајка адвоката. У 2015. години, заказана су три главна претреса, од којих претрес за 27.04.2015. године није одржан, због недоласка представника комисије вештака, док су претреси заказани за 27.02.2015. године и 22.06.2015. године одржани, при чему је на последњем главном претресу (одржаном 22.06.2015. године) донета пресуда којом је окривљени ослобођен од оптужбе. Ова пресуда укинута је одлуком Апелационог суда у Београду Кж број 1747/15 од 29.07.2015. године, а након укидања одржан је претрес дана 03.11.2015. године, на коме је такође донета пресуда да се окривљени ослобађа од оптужбе за предметно кривично дело, против које пресуде је пуномоћник оштећеног као тужиоца изјавио жалбу, те се предмет тренутно налази у другостепеном суду, ради одлучивања по жалби.

Имајући у виду наведено, то се по оцени овога суда не може прихватити становиште првостепеног суда да захтев предлагача за заштиту права на суђење у разумном року у овом предмету није основан, нити став изнет у побијаном решењу – да су у овом предмету председници већа заказивали главне претресе у релативно кратким периодима и да су предузимали процесне мере за обезбеђење присуства позваних лица, као ни закључак да су првостепени судови активно поступали у овом предмету.

По налажењу Врховног касационог суда, приликом оцене да ли је конкретни кривични поступак вођен у разумном року или не, треба узети у обзир целокупни период трајања кривичног поступка од 05.12.2006. године, када је поднет захтев за спровођење истраге, као и чињеницу да је првостепени поступак окончан тек 03.11.2015. године, дакле након девет година од дана подношења захтева за спровођење истраге.

При томе је очигледно да се у конкретном случају не ради о сложеном поступку, имајући у виду да је оптужница подигнута против једног лица и због једног кривичног дела.

По оцени овога суда, разлог дугог трајања првостепеног поступка је неефикасност и неактивност првостепеног суда, чиме је повређено право подносиоца захтева на суђење у разумном року. Ово са разлога што првостепени суд није водио довољно рачуна о процесној дисциплини странака, имајући у виду да претреси нису одржавани у претежном делу због недоласка сведока или недоласка судских вештака, те због тога што списи предмета нису враћени суду са допуне медицинског вештачења, при чему у конкретном случају постоје и периоди потпуне неактивности суда, и то у периоду од 23.11.2009. године до 15.06.2010. године, од 15.10.2010. године до 07.07.2011. године, као и у периоду од 09.11.2012. године до 26.12.2013. године, у којим периодима главни претреси уопште нису заказивани.

Како је првостепена пресуда у конкретном случају донета тек након девет година од покретања кривичног поступка, због неефикасности и неактивности првостепеног суда, то је по налажењу Врховног касационог суда у првостепеном поступку учињена повреда права на суђење у разумном року предлагача Д.У., зајемчена одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије, из којих разлога је овај суд усвојио жалбу предлагача и на основу члана 401. став 1. тачка 3. ЗПП у вези са чланом 8б. Закона о уређењу судова преиначио побијану одлуку и донео одлуку као у изреци решења.

Предлагачу су досуђени трошкови поступка у укупном износу од 42.390,00 динара, и то 6.000,00 динара на име састава иницијалног акта од стране пуномоћника – адвоката, 36.000,00 динара на име поднете три жалбе у овом поступку (по 12.000,00 динара за сваку жалбу), а према адвокатској тарифи, те сагласно успеху у поступку, као и износ од 390,00 динара на име судске таксе.

Записничар - саветник
Снежана Меденица,с.р.

Председник већа - судија
Радмила Драгичевић-Дичић,с.р.